

Motion till riksdagen

1989/90:Jo515

av Ingrid Andersson och Lisbet Calner

(båda s)

En utvärdering av djurförsöken, m.m.

Djurförsöken utgör ett moraliskt dilemma för många – troligen de flesta – människor. Med vad rätt utnyttjar vi vår makt till att tillfoga levande, känande varelser smärta och lidande? Dilemmat blir inte mindre av att många plågsamma djurförsök används till mycket tvivelaktiga syften, såsom kosmetikatester och utprovning av symtommediciner. Det finns också mycket seriösa bedömare som starkt ifrågasätter värdet av djurtesterna.

Vi kan konstatera att en kritisk inställning till djurförsöken vinner allt större anslutning. En växande opinion – inte minst bland unga människor – har bidragit till detta. De flesta uttalar sig numera för att djurförsöken skall minimeras och att alternativa metoder skall användas. Utvecklingen av sådana metoder skall gynnas. Det går dock enligt vår mening för sakta. De som arbetar med djurförsök visar en stor tröghet och visst motstånd mot att minska djurförsöken och övergå till alternativa metoder. Det räcker uppenbarligen inte att riksdagen år efter år uttalar sig för att djurförsöken skall minska och att bara oundgängligen nödvändiga försök skall få utföras.

Den fristående debattören och författaren Eva Moberg uttrycker det så här i en kolumn i Dagens Nyheter den 13 januari 1990:

Att djurförsöken pågår decennium efter decennium har föga med förnuft eller omsorg om människan att göra. Det är möjligt av följande skäl:

1. Djuren kan inta tala
2. Vana och tradition
3. Djurförsökarna vill av begripliga skäl inte släppa in massmedierna
4. Allmänheten vill slippa se och höra, i tron att verksamheten är nödvändig för vår hälsa
5. Läkemedelsindustrin behöver något som skänker trovärdighet åt dess produkter
6. Lagstiftarna behöver något som ger intryck av att de skyddar befolkningen mot läkemedelsindustrin och den kemiska industrin
7. Massor av forskare

Läkemedelsindustrin saknar intresse av att förebygga sjukdom, ty utan sjukligheten skulle den inte kunna blomstra.

Även om detta är hårt vinklat ligger det enligt vår mening en del sanning i påståendena. För att komma ifrån de stundtals starkt polariserade ståndpunkterna i fråga om djurförsökens värde är det på tiden att en allsidigt sammansatt utredning eller expertgrupp får i uppdrag att vetenskapligt utreda deras värde.

Samtidigt som djurförsöken kritiseras från etiska utgångspunkter och dess värde ifrågasätts utifrån vetenskapliga kriterier kan vi konstatera att de alternativa testmetoder utan djur som utvecklats har svårt att vinna erkännande och bli utnyttjade. De alternativa metoderna behöver därför ekonomiskt stöd för ytterligare utveckling och från tillsyns- och kontrollmyndigheter ett erkännande.

Mot. 1989/90
Jo515

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av en vetenskaplig utvärdering av djurförsökens värde,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av utökad stöd till och erkännande av de till djurförsök alternativa metoderna.

Stockholm den 24 januari 1990

Ingrid Andersson (s)

Lisbet Calner (s)